

ASIASANA 3/85

Shokkiuutinen
kotimaan lennoilta:

**PAREMMAN
PUUTTEESSA
KOLINAA!**

Lue lisää
sivulta 2!

ASIANSANA

3/85

12. VUOSIKERTA

Kirjastotieteen ja informatiikan
opiskelijoiden ainejärjestö UDK
ry:n äänenkannattaja

Painopaikka:

Domus Offset

Tampere 1985

ISSN 0356-0139

Toimituksen osoite:

Hirvikatu 28 A 3

33240 Tampere 24

Toimittajat:

Riitta Kärki

Maarit Laskujärvi

Tarja Lehtinen

Pertti Mattila (vastaava)

Katri Pyykkö

Outi Vaattovaara

Sisällysluettelo:

Hallituksen palsta	s.3
Pääkirjoitus	s.4
Kootut kirjastoartikkelit	s.5
Helsingin muisteloita	
-Eduskunnan kirjasto	s.6-7
-HS -info	s.7-8
-VTT:n informaatio- palvelulaitos	s.8-9
Viileänä kesähelteellä	s.10
TAMYN New Deal	s.11-13
Claes Andersson	s.14-15
Survey-vaikutelmat	s.16-17
Valtuusto	s.18
Nyyttärit	s.19-21
Hallitus	s.22-24
Tuutoreita tarvitaan!	s.24
Puhtia	s.25-26
Naistutkimuksesta	s.27-29

Etusivulta:

Koska kotimaan lentoliikenteessä ei saa tarjoilla alkoholijuomia, lentoyhtiö on kehittänyt aisakkailleen vaihtoehdoisen palvelumuodon. Kaikilla kotimaan lennoilla len-

toemännät jakavat matkustajille ilmaiset suihkeet 4711-merkkistä eau de cologne, jolla he voivat raikastaa ihoaan muuten niin nuhraanuttavan matkan aikana. Matkustajat ovat olleet tyytyväisiä raikastuspalveluun.

Hallituksen palsta

Ulkona on kuulemma +10 C. Kevään tulon huomaa siis jo muustakin kuin lähestyvistä tenttiruuhkasta. Paineet alkavat kasvaa. Toivottavasti kukaan ei saa bumerangeja. Lukekaa ystävät, niin että suhisee.

UDK:n hallitus sai kaksi kutsua Kirjastoseuran 75-vuotispäiville. Taidamme mennä. Pääsee katselemaan miehiä tummissa puuvuissa. Pitäisi vain ostaa joku lahja. Kukkia? Kukkamaljakko? Tehosekoitin?

Oletteko muuten huomanneet, että UDK osallistuu TAMYN järjestämiin teatteriretkiin. Tähän mennessä on nähty Täysihoitola Berliini Kom-teatterissa ja Komeetta Ryhmäteatterissa. 23.4 mennään katsmaan Boris Godunovia Kansallisteatteriin. Lippuja on UDK:lle varattu 6 kpl. Kannattaa varata paikka. Pääsee teatteriin vähällä vaivalla (ja 55 mk:n hinnalla).

Toivottavasti useimmat ovat jo löytäneet kesätöitä itselleen. On tosi rasittavaa odotella tietoa pääseekö vai eikö pääse.

Eipä muuta kuin hyvää kevättä ja iloista vappua. Alkää vaipuko kevätmasennukseen, siihen kuluu vain liikaa aikaa ja energiaa.

t:Katri

Mafalda

ASIA-SANA

HEI VAAN

Tässäpä on uutta lehteä kasattu, kirkas aurinkoinen viikonloppu karkotti potenti-aaliset toimittajat melko mainiosti. Kiitos läsnäolosta, sano. No, ei tulos silti häpeästä pullista, on sitä huonompiakin ainejärjestölehtiä nähty jnpp,jne...

Nyt muuten kokeilemme Tamyn lehtipalvelua, painopaikka vaihtuu (emme silti hylkää Tehokopiointia). Vertailkaa painojälkeä ja arvioikaa, onko Tamyn sanelulinja koitunut lehtemme hyödyksi.

Mitäs muuta? Nin, seuraavia ajatuksia herätti aivoisani hiljan saamani ojennus seminaarissa vitsailusta.

Hersyttelin mielestäni sirkeästi musiikkikirjastoihin (kuviteltujen) soitinhankintojen mahdollisesta särkymisalttiudesta. Tämä oitis otettiin todisteena konservatiivisesta suhtautumisestani kirjastopalveluihin. Yleensäkin meillä tuntuu olevan kohtuullisen kireä tabuvasenne moniin alamme ilmiöihin. Voikin kysyä: Onkos täällä huumorintajua? Onko porukan pettämistä ja rintamakarkuruutta silloin tällöin pilke silmässä ilahduttaa toisiamme yskähtämällä termi varasto-oppi? En usko, että alamme viedään ratkaisevasti eteenpäin hankkimalla tosikon maine sivullisten silmissä, inttamällä jotta on se kirjastotiedettä, on se! Fiksummalta mielestäni tuntuisi yrittää (jopa ainejärjestötoiminnalla) toimia siihen suuntaan, että epäilijät/sivulliset alkavat harkita näkemyksiään K&I-alasta uudelleen. Hourinko omiani vai liekö tässä järjen hivenotäkään?

PM

Rikkaiden koteja esittelevä sarja alkaa Htv:n viihdekannalalla klo 20. Ensimmäisessä osassa kurkataan mm. kirjailija Sidney Sheldonin asuntoon.

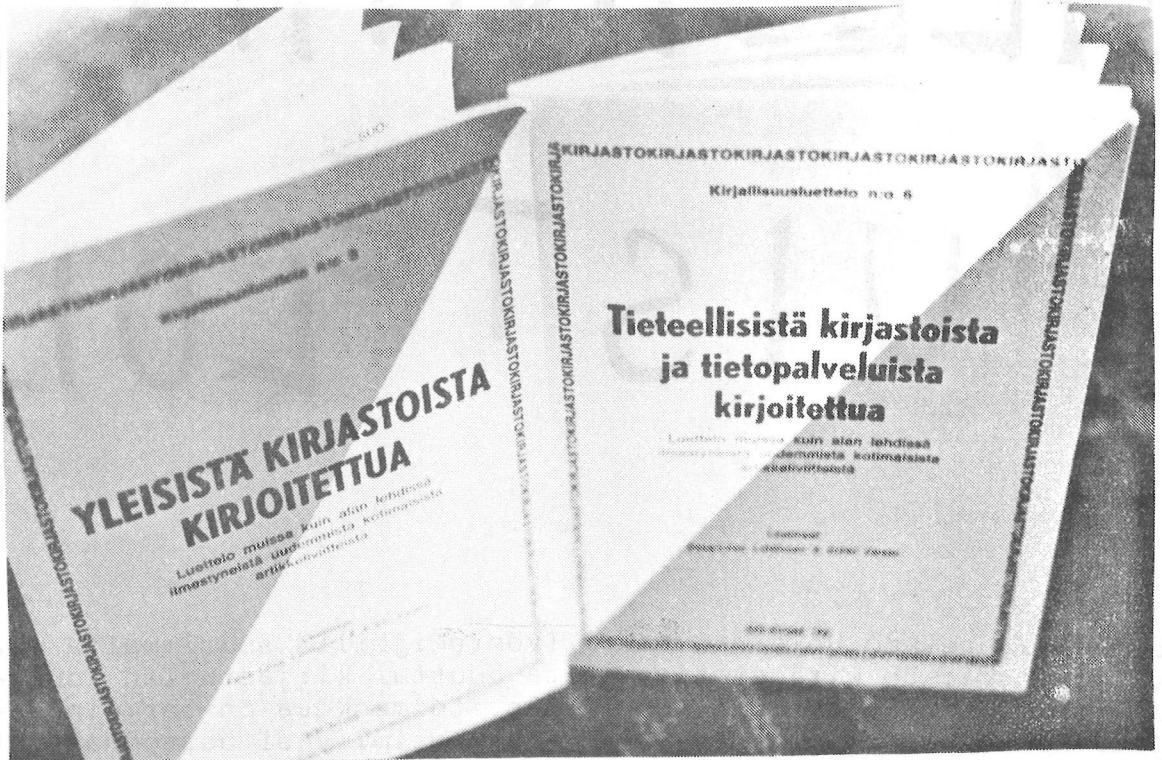
LUKIJAPÄHKINÄ:

MIKÄ PALINDROMI

(= TÄMÄ INNOSTUNUT SONNI-METODI)

VOIDAAN KEHITTÄÄ SANOISTA

ANOI TAKANA TAAS (← PALINDROMIN JÄLKIMMÄINEN PUOLISKO)

KR-kirjat oy lähetti meille esiteltäväksi kaksi julkaisuaan: 'Yleisistä kirjastoista kirjoitettua' ja 'Tieteellisistä kirjastoista kirjoitettua'. Molemmissa on lueteltu alan artikkeleita, jotka on julkaistu muissa kuin alan lehdissä. Artikkeleita on kerätty 70-luvun alusta lähtien.

Takakannen mukaan artikkeliluetteloiden tarkoituksena on kirjasto- ja tietopalvelualalla toimivien tiedonhallinnan helpottaminen, sillä muissa kuin alan lehdissä julkaistut artikkelit jäävät usein huomiotta. Tämä on totta, mutta luetteloiden kattavuudesta on vaikea sanoa mitään: onko luettelossa

kaikki Suomessa ilmestyneet artikkelit vai ovatko laatijat valikoineet niitä?

Julkaisut ovat kuitenkin ihan mukava lisä tiedonhankinnassa ja niistä saatavaa olla hyötyä opiskelijoille harjoitustöitä tai tutkielmia tehdessä. Luetteloihin on mahdollisuus tutustua tarkemmin opinto-neuvonnassa.

P.S. Valitettavasti julkaisujen mukana seuraneessa saatekirjelmässä ei ollut KR-kirjasta mitään tarkempia tietoja. Osoite on kuitenkin: Fredrikinkatu 27 A 5, 00120 Helsinki. Sieltä voinee halutesaan tilata ko.julkaisuja.

HELSINGIN MUISTELOITA

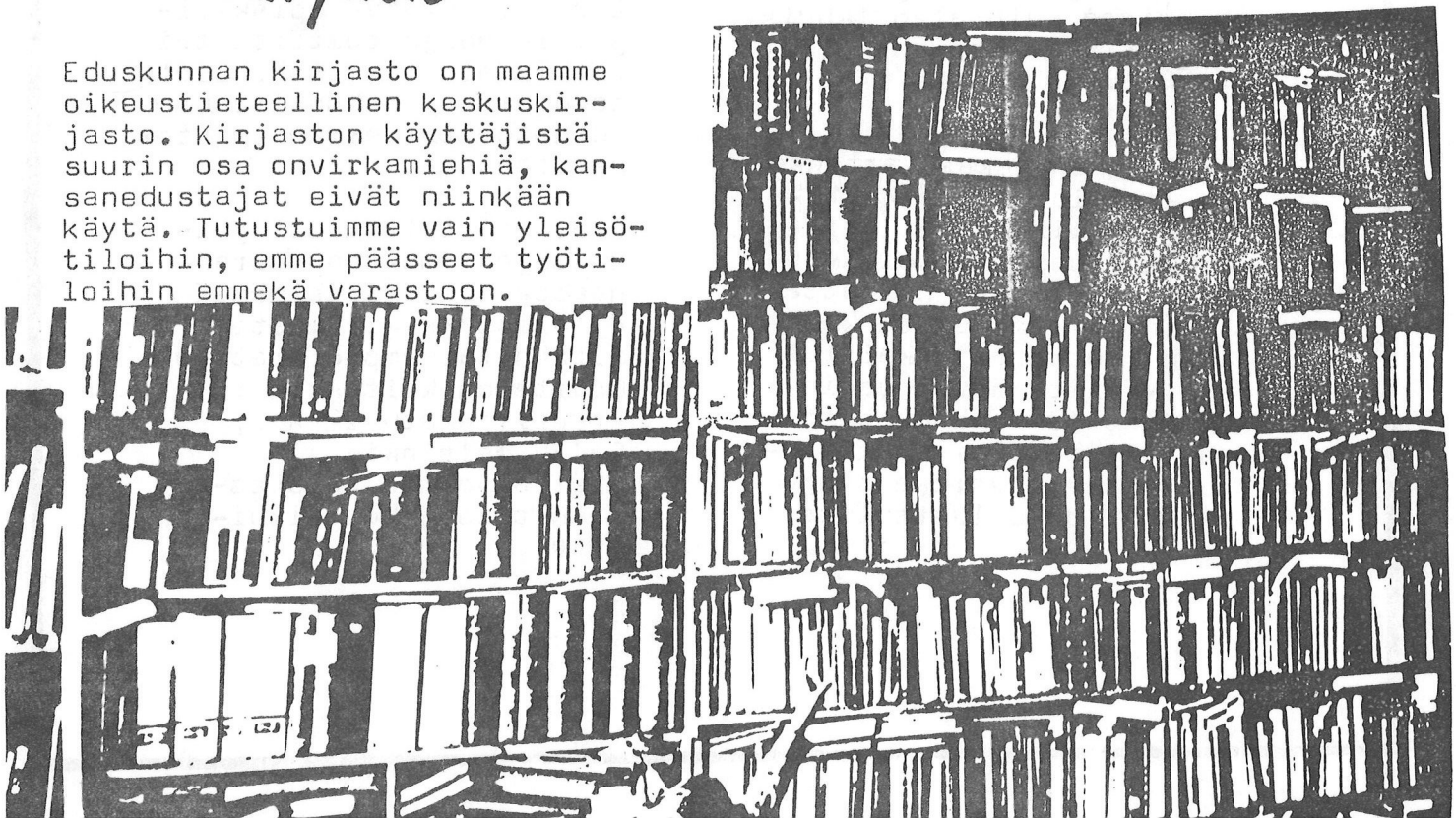
Teimme 22.3 retken Helsinkiin. Mukana oli yli 30 kirjastotieteen ja informatiikan opiskelijaa. Kohteena olivat Eduskunnan kirjasto, HS-info, VTT:n informaatiopalvelulaitos ja Kirjastoseura. Takkiin tarttui paljon uusia kokemuksia ja näkemyksiä. Karttuipa UDK:n kirjastokin Pippingin näköispainoksella.

Eduskunnan Kirjasto

Eduskunnan kirjasto on maamme oikeustieteellinen keskuskirjasto. Kirjaston käyttäjistä suurin osa on virkamiehiä, kansanedustajat eivät niinkään käytä. Tutustuimme vain yleisötiloihin, emme päässeet työtöihin emmekä varastoon.

Työntekijöiltä suurimmalta osalta puuttui kirjastoalan koulutus, toimenkuva on tarkoin rajattu esim. yksi persoona saattaa hoitaa ainoastaan USA:sta tulevia julkaisuja. Hyvin työntekijät kuulemma työpaikassaan viihtyvät (jopa 35v.) ja vaihtuvuus on pieni.

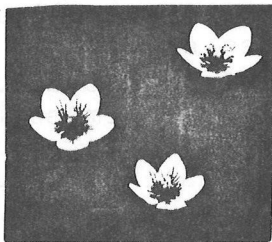
Kuuleman mukaan eduskunnan kirjastosta kuten muistakin kirjastoista varastetaan runsaasti ja kas kummaa pahimpia ovat teologian opiskelijat.

Kirjastoseura

Kirjastoseuraa meille esitteli Maija Berndtson ja Seppo Verho. Vastaanotto oli ystävällistä, tarjottiinpa jopa keksejä ja limsaa. Keskustelimme parisen tuntia yleisesti alastamme. Keskustelu oli avointa ja mielenkiintoista.

Kirjastoseurassa toivottiin rohkeampaa yhteydenottoa opiskelijoiden puolelta. Kirjasto-lehteen haluttaisiin kirjoituksia keskustelu-palstalle ja artikkeleita. Oltaisiinpa valmiita jopa opiskelijanumeron tekoon.

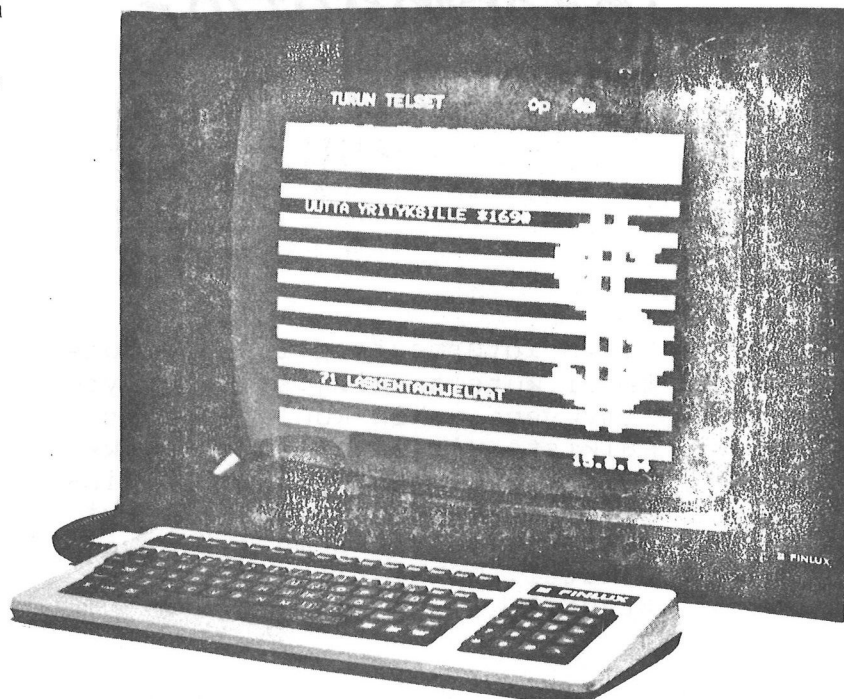
HS-info

Alussa oli vain hämärä kuva siitä, mikä instituutio HS-info olisi. Jostakin syystä mielikuvat liittyivät huipputeknologiaa hyväksikäyttävään tietopalveluun, jossa ei manuaalisia tiedonhakuja tunneta kuin historiallisina jäänteinä. Ennakkokäsitys oli jokseenkin oikea sikäli, että Helsingin Sanomien informaatiopalveluosasto keskittyy atk-pohjaisiin tiedonhakuihin ja TELSET-tietokantojen tuottamiseen. Huipputeknologia sitten... no jaa... ensimmäiset 15 minuuttia odottelimme, että laitteet saatiin toimimaan halutulla tavalla.

Mielenkiintoisimmat tiedostot olivat LEXTEL-lakitiedosto ja YRITYSFAKTAT-tiedosto. LEXTEL:iin koostaan TALOUDELLISTA TOIMINTAA KOSKEVAA lainsäädäntöä. Kaikki lainsäädäntöproses-

siissa tapahtuvat muutokset pyritään rekistöröimään välittömästi. "Mukana on kaikki oleellinen tieto", todetaan esitteessä. Ja oleellisia tietoja ovat lakiehdotuksen käsittelyvaiheet, tulevan lain tarkoitus (tulkintaa), valmis-televa komitea ja siitä vastaavat henkilöt. Kontaktitiedoissa annetaan myös valmistelevan komitean puheenjohtajan ja sihteerin puhelinnumerot. Näin tiedonvälittyminen valmisteilla olevista laeista poliittisen vallan pitäjiltä taloudellisen vallan pitäjille tehostuu. Ja toisaalta nämä kontaktitiedot voivat palvelella myös tiedonvälittymistä toiseen suuntaan.

Tämäntyyppisellä tietokannalla voisi olla käyttöä yleisessä kirjastossa ajatellen kansalaisten oikeuksia tietää valmisteilla olevista laeista. Toisaalta ehkä painottuminen "taloudelliseen toimintaan liittyviin lakiehdotuksiin" rajaa yleistä mielenkiintoa sisältävät lakiehdotukset pois. Joka tapauksessa tähän tietokantaan KANNATTAA TUTUSTUA.

Toinen mielenkiintoinen tietokanta on YRITYSFAKTAT. "Tiedätkö tarpeeksi kilpailijoitasi, alihankkijoitasi tai asiakkaitasi? Saat kaikki tarvitsemasi keskeiset tiedot 3200:sta suomalaisesta yrityksestä parissa minuutissa.", luvataan esitteessä. Mitä oleellista sitten tarjotaan? Mm. tase- ja tulostiedot,

omistussuhteet, uutisviitteet puolen vuoden ajalta. Uutisviitteet ovat lähinnä otsikoita sanoma- ja aikakauslehtiartikkeleista, joissa on käsitelty ko. yritystä.

Esim. seuraavat uutistiedot ovat mahdollisia:

"3.3. yritys x on ostanut yritys y:n. 5.3. yritys x laajentuu. 7.3. yritys x menestyy. 11.3. yritys x:n toimitusjohtaja syytteessä ties mistä."

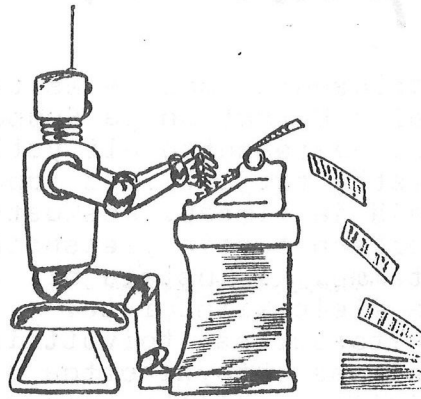
Miten mielenkiintoista.

"Tilaa ilmainen käyttäjätunnus viikoksi", kehoteetaan esitteessä. Tilataanko?

Päivikki Karhula

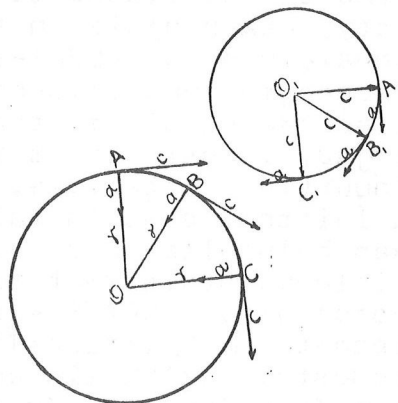
VTT:n informaatiopalvelulaitos

VTT:n informaatiopalvelulaitosta ei kutsuta kirjastoksi. Pyrimyksenä onkin kuulemma pois kaikista kirjastoalan nimityksistä. Eipä laitos juuri perinteiseltä kirjastolta näyttänyt mutta kuitenkin sama työ, eri paketti. Miksi siis tällainen trendi?

Paikan toiminta-ajatuksena on välittää tiedontarvitsijoille teknistä ja teknistaloudellista tietoa sekä edistää alan tiedonvälitystoimintaa. Oman toiminnan informointi on järjestetty loistavasti. Se oli itsessään tutustumisen arvoista.

Informaatiolaitos työllistää 70 toimihenkilöä. Kolmasosalla on korkeakoulututkinto, yli kymmenellä informaation koulutus. Urkkimisen jälkeen selvisi, että parilla henkilöllä oli myös kirjastonhoitajan koulutus toisella heistä lisäksi informaation koulutus. Meidän on lähes mahdotonta hakeutua sinne ellei hanki pätevyyttä Hervannasta. Kirjaston tehtäviä ovat ensinnäkin tietopalvelu, josta huolehtivat eri alojen asiantuntijat (dipl.ins.). Tiedonlähteinä mm. tietopankit (n.50) ja yhteydet ulkomaisiin informaatiokeskuksiin.

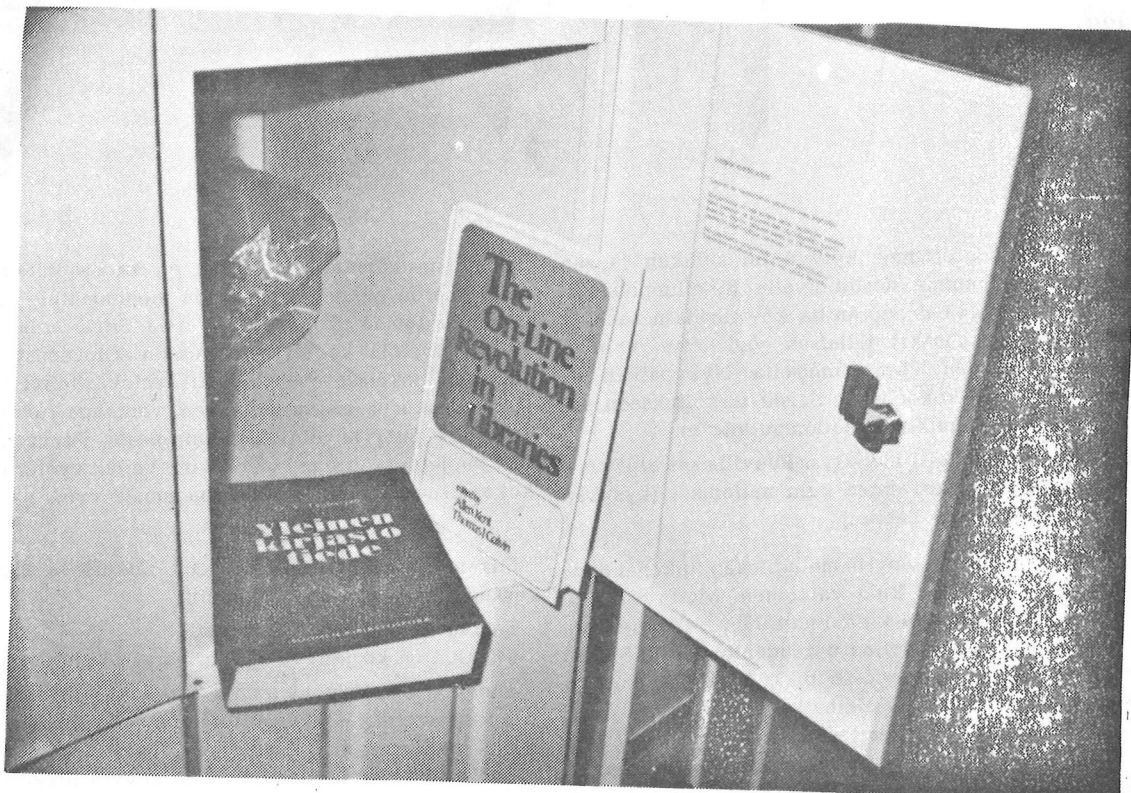

Tietomateriaalin hankinnassa laitos on erikoistunut harmaan kirjallisuuden hankintaan: Aikakauslehtiartikkeleita, kansainvälisten kokousten ohjelmat ja esitelmät ym. Varsinaista kirjallisuuden seuranta ei tehdä vaan esim. kirjat ostetaan tarvitsijan esityksestä. Materiaali on sijoitettu kunkin laboratorion käsikirjastoihin, jotta ne olisivat lähellä tarvitsijaa. Materiaalihankintoja tehdään mm. Suomen tieteellisistä kirjastoista, British Librarysta, yli 500 muusta kirjastosta ja tutkimuslaitoksista eri puolilla maailmaa.

Informaatiopalvelulaitos huolehtii myös VTT:n tutkimusjulkaisuista ja tutkimusrekisteristä. Siellä julkaistaan myös mm. matkakertomusluetteloja julkisin varoin tehdyistä konferenssimatkoista ulkomaille. (tiedät kenen ottaa yhteyttä, jos jokin konferenssi aihe kiinnostaa).

Informaatiopalvelulaitos antaa myös koulutusta tietopalvelualan uusimmasta kehityksestä ja teknologiasta. Kohderyhminä ovat informaatikot, kirjastonhoitajat ja tiedon varsinaiset tarvitsijat. Konsulttipalveluina tarjotaan asiakkaille esim. tiedonlähteiden kartoitusta, kirjaston palvelumuotojen organisoimista.

Mitä sitten jäi käteen? Totuus on, että kun "katselee maailmoo" niin oppii ja katse avartuu. Minä itse sain sellaisia rakenneosia palapeliini, joita en luennoilta kyllä olisi saanut. Suosittelenkin kovasti tällaiseen tehikkaaseen tekniiseen info-keskukseen tutustumista. Sisälle pitää mennä järein aseain ja tehdä samalla pr:ää Tampereen laitoksen puolesta.

KAMPPAILUMME HUOLITELLUN ULKONÄÖN PUOLESTA JATKUU. TAMÄNKERTAISIA OHJEITAMME SEURAAMALLA VOIT KESÄN KUUMIMPINAKIN PÄIVINÄ PALVELLA ASIAKKAITASI RAIKKAANA JA HUOLITELTUNA.

VIILEÄNÄ KESÄ- HELTEELLÄKIN

- * *Arvatkaapas, kuka vetää eniten katseita puoleensa pölyisen kesäkaupungin kuumuutta uhoavalla kadulla?*
- * *Tietysti tyttö, joka näyttää niin raikkaalta, että voisi kuvitella hänen astelevan eteemme kirpeän viileänä syysaamuna.*
- * *Lukekaapa seuraavasta, miten itse kukin hankimme itsellemme viileän kesäulkonäön.*

Ensimmäiseksi aamulla otamme kylvyn tai suihkun ja sen jälkeen raikastamme ihomme desinfioivalla hikoilunpoistoaineella. Tavallisesti pelkkää deodoranttia käyttävätkin tekevät viisaammin valitessaan kesäksi tällaisen yhdistetyn valmisteen, välttyäkseen pukujen tahraantumiselta. Nykypäivän aikaan on saatavissa suuri kokoelma erilaisia tarkoitukseen sopivia voiteita, puutereita, puikkoja, suihkupulloja ym.

Myös alusvaatteilla on suuri merkitys. Puuvillaiset alusvaatteet ovat viileämpiä ja mukavampia kuin nailoniset (kysykää keneltä tahansa tropiikeissa olleelta!).

Myös pukeutumisessamme pyrimme viileään ulkonäköön. Mikään ei näytä viileämmältä kuin valkoinen. Mutta mikään ei myöskään näytä pahemmalta kuin nuhruihin valkoinen, ja kaupungissa valkoinen pian kadottaa uutuudenloistonsa. Siispä on syytä rajoittaa valkoisen käytössä pikkujuttuihin, hansikkaisiin, jotka voi pestä joka iltana, olkihattuun ja helposti puhdistettavaan laukkuun. Väljät vaatteet ovat erittäin sopivia kuumalla, sillä liian tiukat estävät ilman kierron ja saavat meidät helpommin hikoilemaan. Pisteitä keräävät siis sellaiset vaatteet, jotka ovat sekä mukavia että muodikkaita.

Edullisin kuuman ilman asu on karkeapintainen kaksiosainen, hihatton puku, joka päästää pienimmätkin tuulenhenkäykset vilvoittamaan kuumia käsivarsia. Siinä on laskostettu hame, joka helpottaa kävelyä ja bussiin kiipeämistä. Hyvinhoituisimman näköiset ovat tietysti kestävästi käsitellyt laskokset. Värikkään puku on musta-valkoinen, vaikkapa ruudullista triceliä, joka ei rypisty ja jota on helppo pestä. Puvun malli noudattelee huoletonna linjaa, yläosa on väljä, vyötärö pudotettu ja kokonaisuutta piristää vaikkapa musta vyö.

Oikein suoritettuna meikillä on ratkaiseva merkitys. Se ei koskaan paakkuunna ja juomutu.

Seuraavat säännöt ovat tärkeitä:

Meikkiä on korjattava hiukan päivän kuluessa.

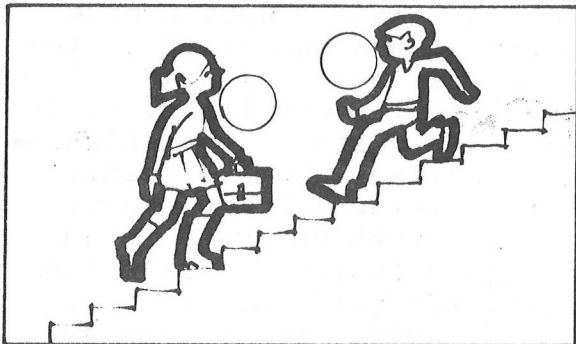
Ennen pohjustusvoidetta on syytä käyttää jotakin virkistävästä kasvovetä tai kosteusvoidetta, joka estää meikkiä tukkimasta ihohuokosia.

Pohjustusvoide levitetään iholle kevyin liikkein. On varottava painamasta liikaa, jottei talirauhasten toiminta kiihdy. Levitä pohjustus ohuesti ja tasaisesti.

Tamyn New Deal

Haluatko tietää opiskelijapolitiikasta? Katso lottoarvontaa, niin pelin henki selviää vaivattomammin kuin lukemalla tämä juttu. Niin ylioppilaskunnassa kuin lottoarvonnassakin pyörii järjettömän, läpinäkyvän koneiston, joka kourii esiin palloja muiden joukosta sattumanvaraisin tuloksin.

Kevään hallituskriisi Tamyssa on selvästi osoittanut, ettei politiikka suinkaan ole yhteisten asioiden hoitoa vaan peliä, jossa panoksena ovat ylioppilaskunnan jäsenet ja parhaiten laskelmoineen voitoksi koituu illuusio vallasta.

Y-LÖS

Hallituskriisin koko historia on liian pitkä yhdessä jutussa kerrottavaksi, mutta kerrataan pääasiat. Suuri Sirkus alkoi helmikuun 25. päivänä, jolloin porvarit ehdottivat edustajiston kokouksessa epäluottamuslausetta hallituksen puheenjohtajalle Markku Mäkiselle.

Mäkistä syytettiin tuolloin kyvyttömyydestä johtaa hallituksessa puhetta, valvoa Tamyn virkailijoiden toimintaa, valmistella käsiteltäviä asioita ja tiedottaa niistä. Lisäksi TYPin Puttonen, Korhonen, Miettinen ja Johansson sekä vapaaboomareiden Sihvonen (=epäluottamuslauseen allekirjoittajat) olivat sitä mieltä, että Mäkinen on hoitanut vain paikallisradiohanketta ja jättänyt kaiken muun retupehälle.

Jaa, että miksikö TYP halusi kaataa hallituksen? Siksipä hyvinkin, ettei se itse kuulunut hallitukseen, ja koska se halusi lisää valtaa paikallisradiohankkeessa. Paljon kummallisempaa on, että Tasy (=sos.dem.) kannatti hallituksen kaatamista.

Tamyn historian koomisimmassa edustajiston kokouksessa äänestettiin kolme kertaa menettelytapakysymyksistä, ja noin tunnin kuluttua kokouksen alkamisesta päästiin itse asiaan. Kaksi tuntia lisää riitti sen päättämiseen, ettei edustajisto katso aiheelliseksi kaataa hallitusta. Samassa kokouksessa käytettiin 3.5 minuuttia ylioppilaskunnan lisätalousarvion siunaamiseen.

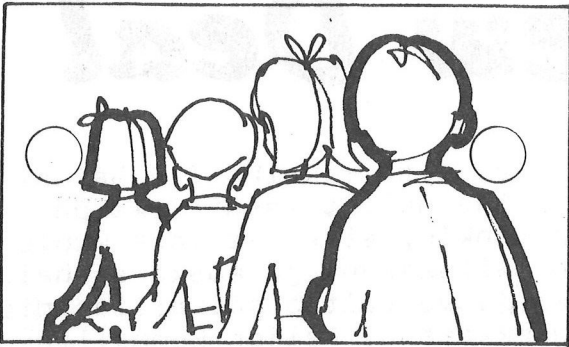
Rauha näytti palanneen Tamyyn. Edustajisto kokoontui seuraavan kerran maaliskuun 28. päivänä. Kuinka ollakaan, viisi minuuttia kokouksen alkamisen jälkeen edustajiston puheenjohtaja sai lappusen, jossa seiso:

"TAMY:n hallituksen esityksen mukaisesti ylioppilaskunta on takaamassa miljoonan markan lainan. Varat käytetään Radio Tampere Oy nimisen yhtiön perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvien kulujen peittämiseen.

Koska ylioppilaskunta lainan takaajana on viimekädessä vastuussa lainan takaisinmaksusta tulisi yhtiöjärjestystä ja yhtiön taloutta koskevien selvitysten olla asianmukaisesti laaditut ja yksityiskohtaiset. Näin ei kuitenkaan ole asianlaita.

Radioyhtiötä ja ennen kaikkea mainittua miljoonan markan lainaa koskeva valmistelu on ollut asiantuntematonta ja hätiköivää. Näistä toimista johtuen TAMY:n hallitus ei voi nauttia jäsenistössä täyttä luottamusta ja edustajiston porvariryhmä (TYP) esittääkin TAMY:n hallitukselle epäluottamuslausetta."

(Lainattu alkuperäisine kieli- ja asiavirheineen.)

E-DES-SÄ

Kuinka nokkelaa. Markku Mäkisen tapa hoitaa tehtäviään ei osoittautunut kyllin epäluotettavaksi, joten keksittiin uusi synty ja leimattiin syylliseksi koko hallitus. Tällä kertaa epäluottamuslausetta ei kuitenkaan otettu käsiteltäväksi, vaan käsittely siirtyi kahden viikon päähän.

Niinpä maaliskuun kokous sujui esityslistan mukaisesti. Valittiin opintosihteeriksi Juhani Pohjonen (kahdesta hakijasta, joista toinen oli Pekka Kämäräinen). Päätettiin ottaa vastaan paikallisradiolupa ja perustaa radiotoimintaa harjoittava osakeyhtiö. Lisäksi hyväksyttiin talousarvio ja päätettiin olla korottamatta Tamyn jäsenmaksua.

Kevään mittaan Tamyn hallituksen oma tyytymättömyys toimintaansa kohtaan oli saavuttanut huippunsa. Hallituksen jäsenten motivaatio oli laskenut nolnaan, heidän kireät keskinäiset suhteensa estivät kunnon yhteistyön, asiat eivät edistyneet.

Valmistauduttiin siis siihen, että huhtikuun 11. päivänä edustajiston ei tarvitse käsitellä epäluottamuslausetta, koska hallitus jättää itse eronpyyntönsä. Käytiin neuvotteluja uudesta hallituksesta. Esa Töyk-

kälä puuhasi itsestään hallituksen muodostajaa ja kyseli mukaan omaan hallitukseensa kaikkien ryhmien edustajia.

Suuri päivä koitti, ja odotusten mukaisesti hallitus pyysi edustajistolta eroa, joka sille mielihyvin myönnettiin. Mutta arvatkaapa huviksenne, ketä ensimmäisenä ehdotettiin uuden hallituksen muodostajaksi. No Mäkistäpä hyvinkin. Ja arvatkaapa, ketkä kannattivat. No ne samat, jotka olivat aiemmin esittäneet hänelle epäluottamuslausetta.

Töykkälääkin ehdotettiin. Lisäksi Simo Frangén ilmoitti halukkuutensa tehtävään yhdessä Pasi Heikuran kanssa. Seurasi pitkä ja kuuma keskustelu. Sekä Mäkinen että Töykkälä esittelivät oman hallitusohjelmansa. Ne muistuttivat toisiaan. Frangénin lupaus oli lyhyt ja ytimekäs: "Lupaan kahdessa kuukaudessa saattaa Tamyn henkiseen ja taloudelliseen ahdinkoon."

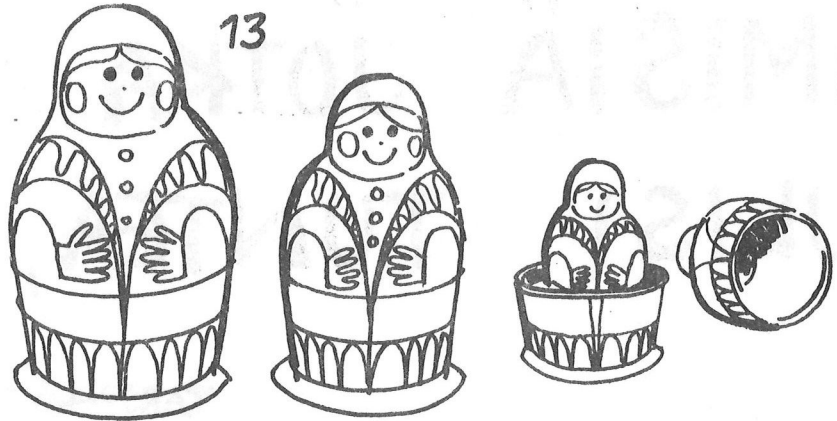
Ehdokkailta kyseltiin, millaisen hallituksen he ovat aikeissa muodostaa. Mäkinen esitti kahta paikkaa TYPille, kahta Tasyille, yhtä keskustalle ja loppuja sitoutumattomille ryhmille. Hän laski mukaan myös ainejärjestöt sekä rauhan ja kehityksen ryhmän, joiden jäsenistä suurin osa ei ollut kuulutkaan Mäkisen suunnitelmista.

Töykkälän paikkajako oli itse asiassa muuten sama kuin Mäkisen, mutta Töykkälä halusi ottaa yhden paikan pois Tasyilta ja antaa sen ASSille (= akateeminen sosialistiseura). Molemmat ehdokkaat olivat kaavailleet jopa

OIKEIN JA VÄÄRIN.
ET-SI OIKE-AT.
VÄ-RI-TÄ NE!

VÄ-RI-TÄ
I-SOIN
JA
PIE-NIN!

osittain samoja nimiä. Suurin ero oli siinä, että ainejärjestöjen sekä rauhan ja kehityksen ryhmistä oli Töykkälän hallitukseen lähdössä entisen hallituksen jäseniä, mutta Mäkisen takana oli vain pari sitoutumattomaa.

Tilanne muodostui peräti mielenkiintoiseksi. Entisessä hallituksessa Mäkinen oli edustanut rauhan ja kehityksen ryhmää. Nyt kukaan hänen ryhmästään ei kannattanut häntä: katsottiin, ettei ollut mitään järkeä valita häntä uudelleen, kun kerran hän juuri oli tunnustanut epäonnistumisensa ja anonut eroa.

Vielä mielenkiintoisempi oli puolueihmisten suhtautuminen. TYP oli kahteen otteeseen yrittänyt potkaista Mäkisen ulos, ja Tasy oli ollut samalla linjalla. Nyt saatiin Tasyn suunnalta puolustuspuhe, jossa todettiin, ettei Mäkistä pidä nyt hylätä, kun hän ei loppujen lopuksi ole lainkaan huono puheenjohtaja. Ja TYPin leirissä oltiin sitä mieltä, että Mäkisen esittämä hallitusohjelma oli konkreettisempi ja yksityiskohtaisempi kuin Töykkälän.

Joopa joo. Mäkisen hallitusohjelma alkoi yllättäen näyttää oikein hyvältä TYPin silmissä, mutta asiaan ei varmaan ole mitään osuutta sillä, että Mäkinen oli luvannut pudottaa hallituksesta pois ASSin, TYPin perivihollisen. Ja empatiaa alkoi kovasti löytyä Tasysta, joka Mäkisen hallituksessa säilyttäisi kaksi paikkaa Töykkälän ehdottaman yhden sijasta.

Töykkälä oli laskeskellut niin, että häntä kannattaisivat sitoutumattomat, ASS ja keskustalaiset. Keskusta kääntyi kuitenkin

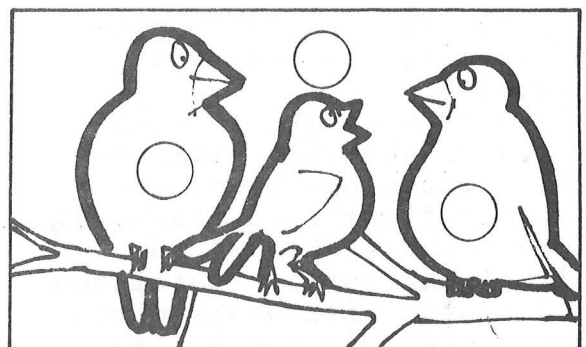
Mäkisen puolelle, ja äänestyksen tulos oli kaksi ääntä Frangénille, 15 Töykkälälle ja 18 Mäkisel-

le. Mäkinen muodosti hallituksen, jossa hänen lisäkseen on viisi puolueiden edustajaa sekä lääketieteilijöitä edustamassa Ari-Pekka Löppönen, kieltenopiskelijoista Marja Roivainen ja ainejärjestöistä Lauri Konsala, joka ei yleensä ole osoittanut suurta mielenkiintoa ryhmätyöskentelyä kohtaan sekä Tarja Apunen, joka ei ollut kyseisessä kokouksessa paikalla.

Vielä yritettiin vastustaa hallituksen kokoonpanoa, mutta Mäkisen ehdotus voitti äänestyksen. Rauhan ja kehityksen sekä ainejärjestöjen ryhmässä jäätiin levittelemään käsiään: oma ryhmä oli revennyt, puolueet kääntäneet kelkkansa täysin ja Mäkinen tehnyt kaupat. Silti oli syntynyt laajapohjainen hallitus; ollaanko tässä nyt oppositiossa vai ei? Ja onko sillä lopultakaan mitään väliä?

Vastakkaisella puolella salia istui Markku Mäkinen. Hänen vastemmalla puolellaan oli Tasyn neitonen, oikealla herrasmies TYPista. Heidän yhteisymmärryksensä oli täydellinen.

RK

VÄ-LIS-SÄ

IHMISIÄ¹⁴ JOTKA SINUN TULISI TUNTEA, PART 1

TARJOLLA TÄNÄÄN: MIETTIMISKONE

ALKAVAN SARJAMME 1. PÄÄHENKILÖ ON HELSINKILÄINEN PSYKIATRI/ KIRJAILIJA CLAES ANDERSSON. TÄMÄ (NOIN) 45-VUOTIAS PAPPAINEN OMAA VÄHINTÄÄNKIN MIELENKIINTOISEN TAUSTAN 60-LUVUN VASEN-INTELLIGENTSIAN ORGANISAATTORINA; VOISIKOS ANDERSSONIA LUONNEHTIA OMAN SUKUPOLVENSÄ OLAVI PAAVOLAISEKSI?

Näitä runokirjoja saa kommentoida joku muu, minua kiinnostavat enemmän miehen 80-luvulle tultaessa kirjoittamat kolme proosateosta. Siirtymisen runoista proosaan aiheuttivat ilmeisesti halu puuttua selvemmin sairaaloiden byrokraattisuu-teen ja jäykkään hierarkiaan, joka usein on suorastaan esteenä potilaiden parantumiselle. Psykiatrian ohella Anderssonin proosan toinen keskeinen juonne on tietenkin kommunismi – mies kirjoittaa siitä mitä on itse kokenut.

ELI MITÄ?

No, ehkäpä organisaattoritittelin myöntäminen Anderssonille on hiukan liioittelua, mutta kuitenkin hän toimi eräänlaisena keskusfiguurina ja kokoajana Lapualaisviipperän aikakauden helsinkiläiselle opiskelija-älymystölle.

Tuon ajan nuorvasemmistolle oli tyypillistä erittäin korkea koulutustaso. Sivumennen sanoen: seuraavien sukupolvien radikaalithan lähtivät liikkeelle vaistonvaraisemmin, vähemmän jäsennellyin käsityksin – myös niiden saavutukset ovat jääneet vähäisemmiksi, väitti M.A. Numminen. Tässäpä yksi perustelu opiskelun pönkittämiseksi, jos motiivit horjuvat!

Andersson opiskeli lääketiedettä erikoistuen psykiatriaan. Virkatulppa kommunisteille osoittautui kuvitelmaksiksi, päällisin puolin Claesin ura eteni mallikkaasti. Akuuttisten ja kroonisten mielenhäiriöiden hoitaminen ei ole mikään lepposa tehtävä, paineita Andersson purki kirjoittamalla runoja.

MIKÄ SIINÄ ON MERKITTÄVÄÄ?

Anderssonin teksti tarjoaa muun muassa melko huiman perspektiivin niihin syihin, joiden kautta Suomen kommunistinen liike on päätynyt nykyiseen a) surulliseen/b) naurettavaan tilaansa. (Lukija valitsee mieleisensä vaihtoehdon). Kaikki kolme romaania todellakin vatvovat näitä vasen-traumoja, mutta -yllätys yllätys- lukijan mielenkiinto säilyy hämmästyttävän hyvin. Romaanit ovat (ilmestymisjärjestyksessä) "Kuvien takana", "Armas aika" sekä "Ihminen, sielunsa kaltainen".

CLAES ANDERSSON

Kaksi ensimmäistä ovat olevinaan fiktioita, kolmas käsittääkseni minämuotoinen muistelu, muttei jäljessä paljon eroa huoma. Huolellisesti ajateltua itsetilitystä kaikki tyyn(n)i.

Edellä mainitsemani vasen-nyanssit ovat ruutia kenelle tahansa, mutta henkilökohtaisesti minulle antoivat vieläkin enemmän Anderssonin yleiset "filosofoinnit", enemmän tai vähemmän irtonaiset ajatusrakennelmat arkipäivän ilmiöistä. Katsahdus kuvien taakse, pohteita joissa tunnistaa omat keskenjääneet mietelmänsä loppuun asti vietyinä. Eräs ystäväni sanoi "rakastavansa Anderssonin tekstiä", ja täytyy myöntää jotta ymmärrän häntä.

GO MENTAL

Minä pääsin viime kesänä (kirjasto-)harjoittellessani tutustumaan helsinkiläisiin mielisairaaloihin. Vaikkei kirjastosta kaikkea näekään, ei Claesin kritiikki laitojen suuntaan tunnu kohtuuttomalta. Toisaalta täytyy muistaa, minkälainen paine näihin sairaaloihin kohdistuu. Miten paljon vaativan yhteiskunnan vauhdissa väsyneet lakaistaan pois näkyvistä näiden Anderssonien niskoille. (Ei tahdota muistaa että Suomen kroonikkopai-koista 80 % on psyykkisten valtaamia.

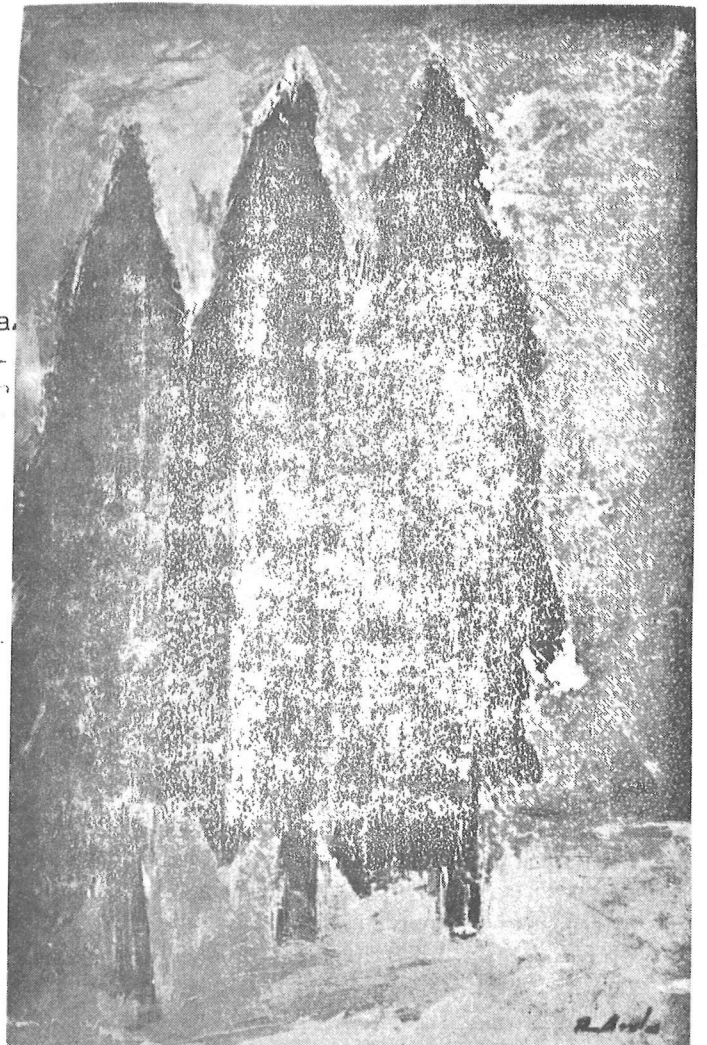
Mutta, eräitä Claesin ajatuksia vahvistaakseni voisin todeta niskavillojeni nousseen pystyyn, kun huomasin lääkärin toistuvasti vaikuttavan selvästi neuroottisemmilta kuin potilaat jne... Ihmettelen josko nämä elämäalueet eivät kiinnosta, mutta ehkä ihmiset kiinnostuvat vain selkeästi rakentavista jutuista (?)

MIKSI EI

Ehkä hyvä syy olla välittämättä näistä suosituksista on sanoisimmeko herkkänahkaisuus. Andersson käyttää inhorealistisia kuvailutapoja aina toisinaan. Nämä kuvat eivät ehkä ole kaikille hyödyllisiä, kaikkien pää (ja vatsa) ei kenties kestä tämän tasoista mäiskettä.

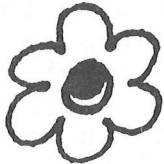
Mutta kuitenkin voisi lopuksi livauttaa kysymyksen: onko meillä oikeus sulkea nämä ratkenneet mielet ~~.....~~ ajattelumme ulkopuolelle, naapuriansiteeraten "hämätä hymyllä kaikesta kaunis"?

PM

ATTILASSA RUOKAILEVAN POPULAATION RAVINTO - JA IKÄTOTTUMUKSISTA

— EMPIIRIS- METODIHARJOITUKSELLINEN TUTKIMUS

POPULAATIO

Terveisiä survey-kurssilta. Mitä opimme? Kurssin konkreettinen hedelmä on seuraava kyselylomake, jossa briljeeraamme van- kalla teoreettisella ja käytännöllisellä tietämyksellämme. (Kysely on suunniteltu VARK:lle ja esim. Attilan ruokalatoimikunta voisi kernaasti hyödyntää lomaketta. Ei, ei tilaustyönä.)

Kyselyn tarkoituksena on tutkia elämäntavan konkretisoitumista oleskeluna (kysymys 10) ja suhteuttaa se oleskeluun tiskihuuruissa. Toisaalta haluamme tietää ruokailutottumuksista, sen tiheydestä ja hajuefekteistä, jotka liittyvät Attilan ruokalaan. Tämä kaikki siksi, ettei tutkimus jäisi liian kapea-alaiseksi. Emme halua rajata tutkimusta liian kapea-alaiseksi ja mitäänsanomatomaksi. Laaja-alainen lähestymistapa on hedellisempää.

Kyselylomakkeen laadintaan on saatu ohjeita ja vinkkejä surveykurssilla esitellystä kyselylomakkeesta. Mainittakoon, että kyselylomake esitettiin antoisien virheidensä johdosta. - On kuullut noin yleensä valituksia kirjastotieteiden 'kuivuudesta'. Suosittelemme lämpimästi laudatur opintoja, jotka ovat tieteellisen otteensa lisäksi tarjonneet myös runsaasti HUPIA.

JAKELU JA OTANTA

Päätimme ottaa tutkittavaksi joukoksi (=perusjoukko) Attilassa ruokailevat henkilöt. Kokonaisuotanta vaikutti mahdolltomalta ruokailijapopulaation jatkuvan muuttumisen takia, ja niin päädyimme satunnaisuotantaan. Tarkoituksena on jaella kyselylomakkeita lounasaikaan (suurin osa ruokailijoista on tavoitettavissa) huivi silmillä, jolloin satunnaisuus varmistetaan. Jakelijan tueksi on uumoiltu informanttia, jonka tehtävänä on varmistaa, ettei kyselyä anneta alaikäisille ja etteijakelija aiheuta kohtuuttomasti harmia liikehtiessään ruokalassa satunnaisiin suuntiin.

VARK/ Valtion aliravitsemus-
keskus - ruokailu, yskös ja
oleskelututkimus.

OHJE VASTAAJILLE: Lukekaa
huolellisesti kysymykset ja

vastatkaa niihin joko rengas-
tamalla oikean vaihtoehdon
edessä oleva numero, oikea
vaihtoehto tai koko kysymys.
Muussa tapauksessa kirjoitta-
kaa rasti ruutuun tai antakaa
kyselylomake jonkin muun hen-
kilön täytettäväksi.
Älkää antako oman typeryyten-
ne pilata tieteellistä tut-
kimusta.

1. Sukunimi

2. Etunimi

3. Lisänimet

4. Ikä

— 35 vuotta

— 45 vuotta

— jokin muu ikä, mikä _____

5. Sukupuoli

1 mies

2 nainen

3 jokin muu, mikä _____

6. Oletteko ruokailleet vii-
meisen 3 kuukauden aikana?

1 kyllä

2 ei

3 en osaa sanoa

Jos olette, miksi?

~~XXXXXXXXXX~~

7. Haittaako teitä Attilassa
käydessänne jokin outo haju?

1 haittaa

2 haittaa paljon

3 haittaa hirveästi

4 eipä haittaa

8. Haittaako haju teitä päi-
vällä vai yöllä?

	kyllä	ei
talvella	1	2
kesällä	1	2

9. Mistä haju tulee?
tiskaushuuruista
eläinpölystä
hernekeitosta
muusta ns. ruuista
mistä _____

10. Oleskeletteko useimpina
päivinä ainakin 3 kuukauden
ajan joka vuosi

	kyllä	ei
talvella	1	2
kesällä	1	2
tiskaus- huuruissa	1	2

11. Yskittekö ennen ruokailua
vai ruokailun jälkeen? (Yhtä
yskäisyä ei oteta lukuun.)

1 kyllä

2 en

3 en osaa sanoa

Ruoka on pöydässä!

VALTUUSTO

Uuden valtuuston työskentely on sitten alkanut: ensimmäinen kokous oli 1.4. Tämä kevään ainoa kokous ei pahemmin valtuutettuja rasittanut.

Kokousta edeltäneet hallitusneuvottelut sen sijaan olivat melko uuvuttavat ainakin ensikertalaiselle. Ensimmäisellä kierroksella ei vielä päästy tyydyttävään tulokseen, vaan asiasta jouduttiin neuvottelemaan toisenkin kerran. Näin se sujui:

Kun opiskelijat olivat saaneet kolme tuntisessa kokouksessa tapeltua oman kiintiönsä neljä ehdokasta varajäsenineen useimpia tyydyttävään järjestykseen, menimme toiveikkaina kaikkien valtuutettujen yhteiseen epäviralliseen kokoukseen. Missä selvisi, että muut kiintiöt olivat valmiita antamaan opiskelijoille vain säädösten määräämät kolme vähimmäispaikkaa. Näin I ja II kiintiöt olisivat saaneet yhdessä 9 paikkaa.

Asiasta jatkettiin sitten monta tuntia ja kuultiin erilaisia perusteluja tämän ja tuon mukanaolon välttämättömyydestä hallituksessa. Sellainenkin perustelu kuultiin, että hallitus käsittelee pääasiassa opetusta ja tutkintoa koskevia asioita, jotka eivät opiskelijoita niin kovasti koske!

Lopulta päädyttiin kompromissi ratkaisuun, joka ei tietenkään tyydyttänyt ketään. Niinpä päätettiin tehdä seuraavalla viikolla uusi kierros. Asiaa mietittiin puolin ja toisin, opiskelijat kokosivat rivinsä ja hallituksen kokoonpano saatiin valmiiksi. Ja opiskelijat saivat neljä paikkaa!

Hallitusneuvottelujen kiihkeys yllätti vaikka olisihan se pitänyt arvata - uuden hallintoasetuksen myötä hallitus on eittämättä yliopiston tärkein päättävä elin.

Uusi hallitus määrättiin sitten valtuuston kokouksessa, samoin kuin määrättiin kirjaston johtokunta, tiedekunta- ja opetusjaostoneuvostot ja laitosneuvosto. Lisäksi käsiteltiin hallituksen kertomus toiminnastaan vuonna 1984. Siinäpä ne asiat sitten olivatkin.

Syksyllä valtuuston pitäisi keskittyä yliopiston kehittämissuunnitelman tekoon. Siitä kerrotaan taas Asiasanassa aikanaan.

ML

P.S Hallituksen opiskelijajäsenet ovat: Anna-Maria Vuorinen-ainejärjestöt (Ari Jaaksi - Hämeenlinna), Juhani Pohjonen - Tamy (Jyrki Nummenmaa - ainejärjestöt), Marko Puttonen - Typ (Pirkko Haavisto - Boomi), Timo Pulkkinen - Tasy (Markku Salo - Ass).

NYTTÄRIT!

14.3-84 Arjan ja Katrin luona

Kukkuu!

Ruokaa: spaghettia, pitzaa, tonnikalaa, suklaakeksejä, sienisalaattia, valkosipulipatonia, patonkia, ranskanleipää, hapankorppuja, Wainämöi-
sen paltoonnappeja, kiinankaalia, persikanpalasia (säilyke), pähkinöitä,
5-6 eri puustolajia, teetä, vettä

Kaisin mielestä naisten tärkein tehtävä on tiskata.

←

Oli oikein mukavat nyttikestit. Ihmissäkin oli suht paljon ja lähes kaikki sapuska syötiin. Kuitenkin Arjan huoneeseen olisi mahtunut enemmänkin. Keskustelu pyöri erittäin yleisissä aiheissa. Jälkikäteen on kuultu pelkästään hyvää: "Kun tulin nyttäreihin siellä oli erittäin hyvä tunnelma." "Nyttäreissä oli erittäin hauskaa." "Opin syömään sienisalaattia."

Liisa-Lotta lukee lehteä Jounin → kanssa

HALLITUS UUDISTUU OSA II

VIIME ASIASANASSA ESITTELIMME TEILLE UDK:N HALLITUKSEN UUSISTA JÄSENISTÄ KOLME. NYT OVAT VUOROSSA LOPUT KOLME. JA HEHÄN VASTAAVAT SEURAAVIIN KYSYMYKSIIN:

1. Nimi, ikä, muuta intiimiä?
2. Miksi tulit UDK:hon?
3. Mitä teet UDK:ssa?
4. Miten tie toi Tampereelle?
5. Mitä toivoisit ainejärjestötyöltä?
6. Mihin suuntaan toimintaa pitäisi kehittää?
7. Mitä tuumit kirjastotieteestä?

JA TÄSSÄ PÄIVIKIN, SISKON JA HEIKIN VASTAUKSET.

PÄIVIKKI

1. Päivikki Karhula, 24 vuotta, muu jätettäköön arvaamisen varaan.

2. Olin kiinnostunut kirjastotieteestä ja kirjastotieteilijöistä. Seurasin komisen vuotta sivusta ainejärjestötoimintaa alkoivat sormet syyhytä. Ajattelin, että on aika ryhtyä sanoista tekoihin.

3. Omasta mielestäni lähinnä provosoin ja yritän saada porukkaa innostumaan. 'Vastuualueenani' on tieteeseen ja koulutukseen liittyvät kysymykset. Tieteellistä opintopiiriä ei tällä haavaa onnistuttu saamaan kasaan, mutta jakelen kurssikyselyä syventävistä opinnoista ja otan mielelläni vastaan palautetta opintojen epäkohdista, koska olen mukana koulutusohjelmatyöryhmässä laatimassa uudistuksia koulutusohjelman rakenteeseen ja sisältöön.

4. Liian pitkä juttu kerrottavaksi tässä.

5. Toimintaa, yhteyksien luomista ja keskustelun avautumista, epävirallisen opiskelijaelämän huumaa.

6. Toivoisin, että voisi syntyä tiiviimpiä yhteyksiä opiskelijoiden, opettajien ja 'kirjastokentän' välille. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että tieteen ja käytännön välillä olisis syvä kuilu ja uskoisin, että keskustelun avautuminen vaikuttaisi positiivisesti tilanteeseen, kehittäisi sekä tiedettä että ammattikäytäntöä. Toisaalta UDK on jo aikalailla tällä linjalla, olemme solutautuneet suhteellisen laajalti eri tyyppisiin ammatillisiin ja tieteellisiin yhteisöihin, mikä on hedelmällistä, mikäli niistä kokemuksista tulee jaettuja.

7. Riittävän jäsentymätön kokonaisuus pitääkseen mielenkiinnon yllä. Ei vaan...kirjastot laitoksina eivät kiinnosta minua juurikaan, mutta kirjastotieteeseen sisältyy yleisempiä aspekteja, jotka ovat hurjan mielenkiintoisia esim. lähinnä informatiikkaan, luokitukseen ja indeksointiin sekä tiedonha-kuun liittyvät kysymykset. Kokonaisuutena tiedon välittymiseen ja välittämiseen liittyvät kysymykset laajasti ymmärrettynä ovat mielestäni kirjastotieteen ja informatiikan mielenkiintoisimmat ja oleellisimmat pointit. Tamar Bermannia siteeraten: en jaksa uskoa instituutiosidonnaisen kirjastotieteen merkitykseen.

SISKO

1. Nimi on Sisko Kaarina Kumpulainen, eiköhän tämä riitä näistä intiimeistä asioista.

2. Mitäpä olisikaan opiskelijaelämä ilman opiskelijajärjestöä. Halusin päästä paremmin selville opiskelun taustalla olevista asioista - laitoksestamme ja koko yliopistosta. Ajattelin ainejärjestötyön myös innostavan omaa opiskeluani.

3. Olen UDK ry:n sihteeri eli kirjoitan kokouksista pöytäkirjat ja hoitelen muitakin paperihommia.

4. Tampere kiinnosti minua kaupunkina ja päätin jo monta vuotta sitten tulla tänne opiskelemaan. Pääaineeni oli aluksi germaaninen filologia, mutta puolivahingossa tulin tänne kirjastotieteen laitokselle sivuaineopiskelijaksi. Innostuin sitten valtavasti tästä alasta, olin kirjastossa töissäkin ja viime kesänä vaihdoin tämän pääaineeksi.

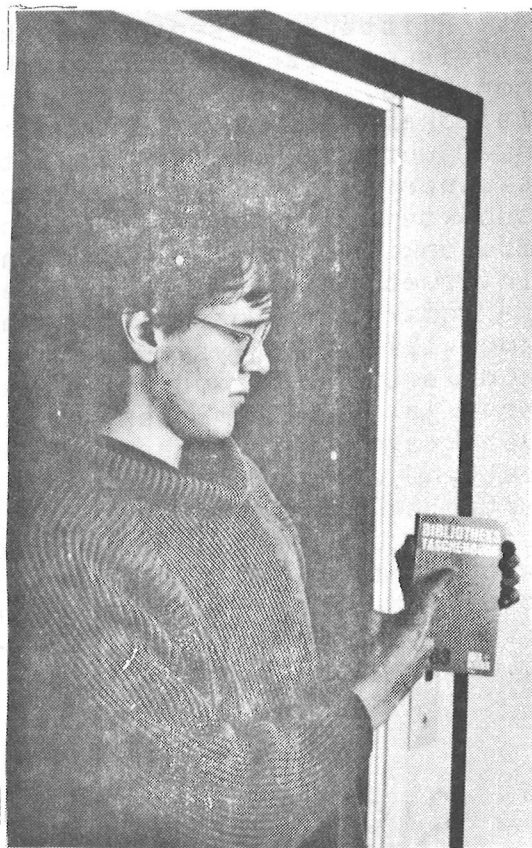
5. Toivoisin, että ainejärjestö voisi olla linkki opiskelijan ja tämän systeemin välillä. Kaikenlaista vapaa-ajan ohjelmaa ainejärjestön tulisi myös tarjota - olisi todellakin kiva nähdä tuttuja muuallakin kuin luennoilla.

6. Yleensä ottaen tulisi järjestää sellaista toimintaa, joka kiinnostaisi mahdollisimman monia opiskelijoita. Erilaiset retket ja teatterimatkat taitavat ainakin olla suosittuja.

7. Kirjastotieteen ja informatiikan piiriin kuuluu paljon mielenkiintoisia asioita. K & I on kuitenkin nuori tieteenala ja ehkä siksi oma käsitykseni tieteestä on vielä jokseenkin selkiintymätön - tulisi pystyä erottamaan olennaiset asiat epäolennaisista. Joka tapauksessa on kiinnostavaa seurata mihin suuntaan tämä tiede kehittyy.

HEIKKI

1. Heikki Karjalainen, 21 vuotta.
2. UDK:ssa on mukavaa, näkee ihmisiä ja kuulee mielenkiintoisia juttuja.
3. Olen kv-vastaava, mitä sitten tarkoittaneekaan.
4. Junalla Kajaanista, Pieksämäellä piti vaihtaa.
5. Toimintaa, actionia ja uusia näkökulmia. Ainejärjestöhommissa oppii paljon sellaista, jota ei muualta saa.
6. Mihin suuntaan vaan, joka ihmisiä kiinnostaa.
7. Jaa jaa. Hyvä kysymys.

ETHÄN HALUA SYYTTEESEEN HEITTEILLE- JÄTÖSTÄ?

ACHTUNG: TUUTOREITA TARVITAAN!

(1-vuotiset:)

Muistatteko millaista oli viime syksynä? Tuutorit ehkä hermostuttivat jaa-kailullaan? Mutta: luultavasti olisitte olleet melko orpoina vailla tätä ohjausta; yleisesti huomattiin esim. että ryhmien sisällä uudet opiskelijat löysivät luontevasti tuttavuussuhteita (en tarkoita seksiä), jotka muuten olisivat antaneet odottaa itseään hyvinkin pitkään.

Tutortyyön kohdistus 2. vuotiaan aloittaville on hyvin perusteltua. Vanhemmat opiske-

lijat ovat jo unohtaneet aloittelevien ongelmat. (Pelkkä empatia ei riitä). Samoin te 1-vuotiset muistatte, mikä tutoroinnissa ei sujunut; me vanhat vain kertaisimme virheet heimme.

Näillä perusteilla, niistäkin huolimatta

SIITÄ VAAN ILMOITTAUTUMAAN LAITOKSEN UDK-TAULULLA OLEVAAN TUTOR-LISTAAN. MUKAAN OSOITE JA PUHELINNUMERO.

Tuutorin homma ei edellytä pedagogisia taitoja, on siitä aina selvitty. Tuutorien tulisi (luonnollisesti) olla läsnä syyskuun alkupäivistä alkaen, Pienentämässä uusien mahalaskua (kapakkalaskua). WELL COME!

AVIOLIITON SOLMIMIS- TEKNIIKAN UUDET HAASTEET

Vihdoinkin on avioliiton solmimisprblematiikan kehityslinjoja käsittelevä kattava tohtorinväitöskirja tasoinen tutkimus laadittu. Aikaisempaakin tutkimusta on, mutta vasta nyt ylletään teorianmuodostuksen tasolle. Tutkimuksen on tehnyt ekspertti Kaspär Härveli, ja sen nimi on Futurologinen skenaario pre-matrimonisesta interaktiosta Suomessa ja ulkomailla. Seuraavassa esittelemme tutkimuksen sisältöä toivoen, että se saisi arvoisensa huomion.

Jokaisella kansalaisellahan on kotonaan tietokonepäätte: hänen ei tarvitse lähteä kauppaan, kirjastoon tai virastoon henkilökohtaisesti vaan kaikki asiat hoituvat päätteitse kätevästi. Myös avioliiton solmimistekniikka tulee muuntumaan täydellisesti saavuttaessamme tietoyhteiskunnan ja saadessamme hengittää tietokoneiden sulostuttamaa ilmaa. Vihdoin, vihdoin voimme sanoa saavuttaneemme joitain mainitsemisen arvoista.

Jo varttu -
neemmille
tarkoitettun
Joan Collins-
tietokannan
asiakkaita.

Tähän mennessä on kehitetty kaksi eri tapaa taata elinkumppanin löytyminen: nyt jo yleistyneet puolisetietokannat ja paikallisetietokannat, jotka ovat vasta kehitteillä ja kokeiluvaiheessa.

Tähän mennessä puolisetietokannat ovat olleet kaupallisia ja kansainväliseen käyttöön tarkoitettuja. Tämä aiheuttaa monenlaisia vääristymiä. Mm. kieliongelmat ovat usein ylitsepääsemätön este. Jo yhdenkin keskeisen sanan väärinymmärtäminen saattaa aiheuttaa inhimillisiä kärsimyksiä ja jopa haun epäonnistumisen.

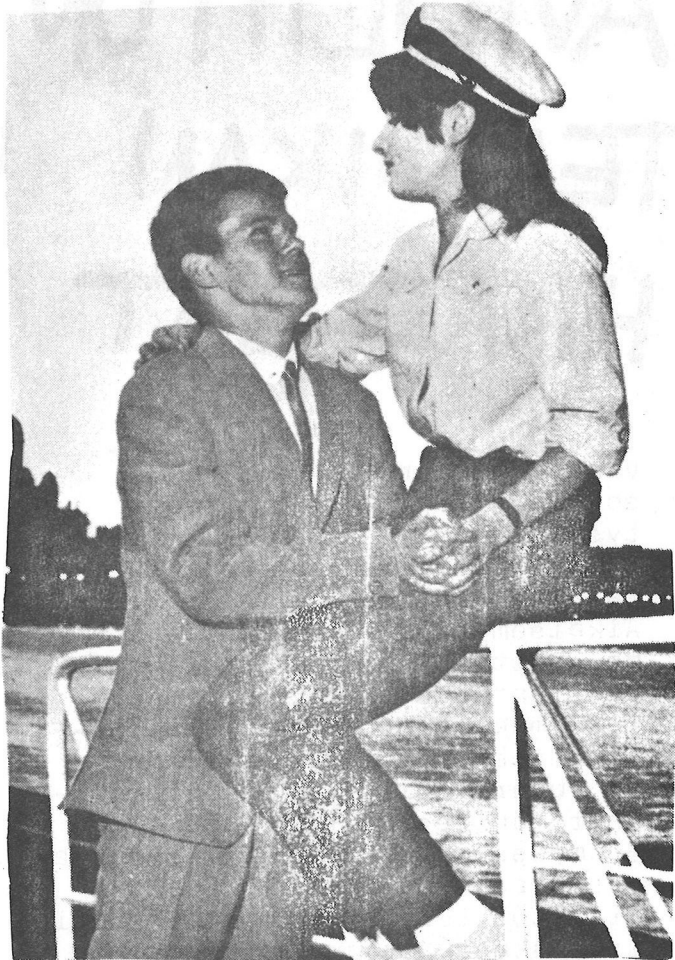
Ekspertti Härveli on tutkinut näiden hakujen saantia ja tarkkuutta ja huomannut kotimaisen tietokannan kehittämisen tarpeellisuuden ja kansallisen Kalevala-identiteetin tähden.

Paikallisverkostossa tapahtuvaa kaapelinsisäistä seurustelua voi harjoittaa joko sattumatietokannan tai ravintolatietokannan avulla.

Sattumatietokanta välittää ns. sattumatapaamisia. Ennen vanhaan ihmiset joutuivat vielä poistumaan kotoaan ja altistumaan kaikenlaiselle kanssakäymiselle kenen tahansa vastaantulevan kanssa. Monet kehittivät tämänlaatuisista tapaamisista avioliittoja ja jopa romansseja. Tällaiseen taipuvaiset ihmiset voivat harjoittaa moista riskaabelia toimintaa sattumatietokannan avulla. He ilmoittavat tietokoneelle, missä he sillä hetkellä imaginäärisesti ovat. He saavat listan muista paikallaolijoista iän, sukupuolen, hiustenväriin, painon ja salkun merkin mukaan luokiteltuina. Siitä sitten vain valitsemaan. Tällaiset tietokannat tulevat olemaan suoranaisten villitys rohkeudessaan ja uskaliaisuudessaan.

Puoliso-
tietokan-
noista
löytää
kaiken-
tyyppisiä
claman-
kumppa-
heita.

Love-Boat-Computer-Data-Base in
kautta Bertil ja Emma löysivät
toisensa.

Pitemmälle kehitelty paikallistietokanta on ravintolatietokanta. Se pohjautuu imaginääriseen ravintolahuoneistoon tanssisaleineen, diskoineen ja pystispuoliseen. Ravintolatietokantaan otetaan yhteys ja tilataan juomat. Ne toimittaan asiakkaalle nopeasti lähimmästä jakelupisteestä. Omien eväiden nauttiminen on tässä tilanteessa ehdottoman epäsopevaa. Tietokone kontrolloi myös asiakkaan humalatilaa. Kolmen peräkkäisen rekisteröidyssä salasanassa olleen kirjoitusvirheen jälkeen kone katkaisee yhteyden. Jos tätä tapahtuu liian usein tapahtuu erityistoimenpide, joka on saanut vanhan järjestelmän mukaisen nimen "porttikielto".

Tämän lehden seuraavassa numerossa esittelemme yhdysvaltalaisen huippututkimuksen Databased sex.

TYTTÖJÄ...

Kirjastotiede ja Informatiikka -lehden numerossa 1/84 ilmestyi Maria Forsmanin keskustelupuheenvuoro "Naisnäkökulman mahdollisuuksia kirjastotieteessä ja informatiikassa". Teksti sai vastineen saman lehden numerossa 3/84 Maija Jussilaiselta, jonka näkemyksiin voi suurelta osin yhtyä. Epätieteellinen jatkokommentti tuntuu kuitenkin tarpeelliselta, ja keskityn Forsmanin puheenvuoron loppuosaan:

Mahdollinen uusi naislähtökohtainen tiedeyhteisön toimintatapa voisi hiukan helpottaa koko tiedeyhteisön toimintaa. Meritoitumiskierteestä vapautuvat tutkijat rohkenisivat käydä keskustelua alan kotimaisissa lehdissä, kirjoittaa kirja-arvosteluja ja puhua seminaareissa sen sijaan, että nyt mieluiten tai välttämättömyyden pakosta puurtavat englanninkielisiä artikkeleja ulkomaisiin lehtiin peläten koko ajan, että joku muu sanoo ennen heitä vielä viimeisemmän sanan juuri heidän omasta tutkimusaiheestaan. Ja seminaareissa, kahvipöydissä ja yliopiston käytävillä uskallettaisiin käydä turhista auktoriteeteista vapaata tieteellistä keskustelua, jolloin ihmiset todella keskustelisivat ja kuuntelisivat toinen toisiaan, eivätkä vain käyttäisi puheenvuoroja. Kaikki tämä tietysti edellyttää, että tiedeyhteisössä pohditaan omaa olemista perusteellisesti. Tiedeyhteisö ei kykene kehittymään kommunikoivana, elävänä yhteisönä, jos se on kuin aasian yhdyskunta, jossa vain kyllin suuret porkkanat saavat suut aukeamaan.

Useimmat myöntänevät, että tiedeyhteisön nykyisiin toimintatapoihin kohdistettu kritiikki on oikeutettua. Keskustelu liikkuu kuitenkin enimmäkseen periaatteellisella tasolla ja asiasta puhutaan perin ulkokohtaisesti.

Esimerkiksi opiskelussa henkilökohtaisesti koetut vaikeudet saattaisivat kuitenkin näyttäytyä aivan uudessa valossa, jos kokemukset suhteutettaisiin työskentely-ympäristöön, joka ainakin osittain saattaa olla vaikeuksien aiheuttaja. Yhdistämällä omat kokemukset ja tiedeyhteisön kritiikki voitaisiin saavuttaa kaksi päämäärää: opiskelija/tutkija voisi huomata, ettei

odotettua heikompi edistymisen johdu pelkästään omien kykyjen puutteesta, ja toisaalta tiedeyhteisön kritiikki saisi konkreettisempaa sisältöä, jonka pohjalta päästäisiin tarkempaan analyysiin.

EGOTRIPPI

Minulle tiede näyttäytyy suorastaan murskaavana. Tuntuu siltä, että tieteen teossa mukana oleminen edellyttäisi periaatteista tinkimistä, omalle tyyllille vierasta elämäntapaa, muista yhtä tärkeistä asioista luopumista tieteen hyväksi.

Aikanaan aloitin opinnot valmistuakseni kirjastonhoitajaksi. Myöhemmin intoa piti yllä tiedotusopin opiskelu. Mutta käytännön kokemus on osoittanut, ettei elämä toimituksessa ole yhtään sen terveellisempää kuin kirjastossa-kaan.

Varsinkin kun muut vaihtoehdot ovat suunnilleen poissuljettuja, tutkiminen on alkanut kiehtoa. Minulla ei ole kokemusta, tietoa eikä taitoa, mutta edes epävarmuus siitä, olisiko minulla mitään annettavaa, ei välttämättä estäisi yrittämästä. Muut esteet sen sijaan tuntuvat ylivoimaisilta: ne esteet, jotka eivät mitenkään liity tieteen sisältöön.

Ansioluettelo ansioluettelon vuoksi, hierarkian portaissa kiipeily ja työskentely nopeammin kuin relevantin tutkimustiedon saavuttamisen kannalta on mahdollista ovat muutamia niistä painajaisista, jotka estävät harkitsemasta tutkijan työtä.

Tästä kaikesta seuraa, että tällä hetkellä ainoa mahdollisuus saada opinnot jatkuamaan on tehdä se motiiveja miettimättä. En tiedä, miksi tätä teen, ja yritän parhaani mukaan olla muistamatta sitä.

...TIENHAARASSA

NAISNÄKÖKULMA

Miten tämä liittyy naisnäkökulmaan? Tietenkään ei riitä, että väitän kokeneeni edellä selostettuja asioita nimenomaan naisena enkä vain opiskelijana yleensä. Tällaiseen ei tarvitsekaan tyytyä, sillä tiedeyhteisön kritiikin ja naisnäkökulman yhteys on osoitettavissa sekä naisille tyypillisten kokemusten että naistutkimuksen lähtökohtien avulla.

Tavallinen argumentti on se, että ne naiset, jotka haluavat synnyttää lapsia, jäävät akateemisessa kilpailussa auttamattomasti jälkeen. En kuitenkaan halua syyllistyä feministiseen biologismiin, joten jätän aiheen "naisen oikeus saada lapsia" sikseen.

Edellisestä riippumatta huomiota kiinnittää se seikka, että naisten yleensä näyttää olevan miehiä vaikeampi sopeutua tieteen käytännössä valitseviin sääntöihin. Kuinka monien naisopiskelijoiden

olenkaan kuullut valittavan kyllästyneisyyttään tieteelliseen kielipeliin, jossa tärkeämpää on miten sanotaan kuin mitä sanotaan. Miten moni olenkaan huomannut epävarmuutensa syvyyden silloin, kun omia ajatuksia pitäisi tuoda julki.

(Tämäkin näkyy myös kielen tasolla: sanomme "lienee" emmekä "on", kirjoitamme "kommunikaation käsitteestä" emmekä "kommunikaation käsite".)

Ja useimmat naiset eivät alunperin ole lainkaan sosiaalistuneet siihen kilpailuun, jota tieteessä menestyminen edellyttää. (Kysymys sinänsä on se, ovatko naiset toisaalta sosiaalistuneet miehiä paremmin siihen "ylempien" mielistelyyn, jota menestyminen myös saattaa edellyttää.)

Yliopisto on miesten luoma yhteisö, jossa pelataan miesten säännöillä; naisten on joko sopeudettava heille kenties hyvinkin vieraisiin sääntöihin tai luovuttava suosiolla. Naisnäkökulma tarkoittaisi sen osoittamista, ettei näin välttämättä tarvitse olla (tai peräti sen osoittamista, ettei tieteen tarvitse olla peli).

— Sihteerin ammatti on kyllä aivan toista kuin vitseistä voisi päätellä, huomauttaa ekonomi Irma Ruuskanen Irneli Niemelle, joka suunnittelee Kauppakorkeakoulun käymistä ryhtyäkseen myöhemmin sihteeriksi. —
Kuvat: Ensio Liesimaa.

NEROJEN MUUSA

Tiedeyhteisön kritiikin ja naistutkimuksen välinen yhteys on ilmeinen. Naistutkimuksen intressi on emansipatorinen, joten sikäli kuin naistutkimus pystyy osoittamaan tiedeyhteisön vääristymiä, sen tehtävä on luonnollisesti analysoida niitä ja viime kädessä vapauttaa yhteisön jäsenet niistä.

Myös kirjastotiede ja informatiikka voisi omaksua itselleen tämän tehtävän. Maria Forsman mainitsi omassa keskustelupuheenvuorossaan sen seikan, että kirjastoala on naisvaltainen ja sellaisena luonnollinen alue tehdä naistutkimusta. Lukuisia esimerkkejä kirjastoalalla tehtävästä naistutkimuksesta esittelevät sekä Forsman että hänelle vastannut Jussilainen.

Mutta yhtä hyvin kuin tästä käytännöllisestä lähtökohdasta, asia voitaisiin perustella lähtien itse tieteestä: kirjastotiede ja informatiikka on tieteenala, jolle tiedeyhteisön tutkiminen luonteenomaisesti kuuluu. Tätä tutkimusta voitaisiin tehdä myös emansipatorisista lähtökohdista.

REALISTIN NÄKÖKULMA

Nyt ei sitten olekaan enää muuta ongelmaa kuin se, että kaikki on helpommin sanottu kuin tehty (eikä se sanomineen totta puhuen niin sika-maisen helppoa ollut).

Hyökkäisinkö perinteistä tiedekäsitystä vastaan? -Se on tieteen nykyisten auktoriteettien käsitys alastaan, työstään ja sen perimmäisestä olemuksesta.

Kritisoisinko vallitsevaa paradigmaa? -Kritisoisin niiden paradigmaa, joilla on oikeus hyväksyä tai hylätä oma työni.

En halua joutua siihen taisteluun, jota nykyinen tieteen käytäntö edellyttää, joten ryhtyisinkö radikaaliksi? -Vastaaanhangoittelijan osa on tällä vielä kovemmin.

Riitta Känki

Alma Mahler Werfel oli nuoruusvuosinaan sielukas kaunotar, ja vaikka hänen kauneutensa vuosien mittaan himmeni, säteili hänestä harvinaista viehätysvoimaa, jolla hän lumosi aikansa kuuluisimpia miehiä.

